

Riksdagens svar RSv 41/2024 rd — RP 25/2024 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av gränsbevakningslagen och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av gränsbevakningslagen och till vissa lagar som har samband med den (RP 25/2024 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Förvaltningsutskottet (FvUB 9/2024 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av gränsbevakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gränsbevakningslagen (578/2005) 29 §, sådan den lyder i lag 9/2019, och
fogas till lagen nya 29 a—29 d § som följer:

29 §

Teknisk övervakning

Med *teknisk övervakning* avses fortlöpande eller upprepat iakttagande eller fortlöpande eller upprepad avlyssning av fordon, fordonsförare, fotgängare eller allmänheten med hjälp av en teknisk anordning samt automatisk upptagning av ljud eller bild.

Gränsbevakningsväsendet har rätt att bedriva teknisk övervakning i närheten av riksgränsen, på havsområden, vid havskusten, i luftrummet, på gränsövergångsställen och i deras omedelbara närhet samt på områden som är i Gränsbevakningsväsendets besittning och i deras omedelbara närhet för genomförande av gränskontroller, upprätthållande av gränssäkerheten och gränsordningen, utförande av tillsynsuppgifter som ankommer på Gränsbevakningsväsendet samt skydd av Gränsbevakningsväsendets verksamhet.

Teknisk övervakning får inte bedrivas mot sådana hemfridsskyddade platser som avses i 24 kap. 11 § i strafflagen (39/1889) eller mot toaletter, omklädningsrum eller andra motsvarande

Riksdagens svar RSv 41/2024 rd

platser, och inte heller mot personalutrymmen eller sådana arbetsrum som anvisats arbetstagare för deras personliga bruk.

Det ges ingen separat information om teknisk övervakning i gränssonen, på havsområden, från havskusten ut mot havet eller i luftrummet. När det gäller annan teknisk övervakning ska information ges genom lämplig skyltning.

29 a §

Radioteknisk övervakning

Med *radioteknisk övervakning* avses att med hjälp av någon annan teknisk anordning än radar observera, identifiera, lokalisera, specificera och följa radiofrekventa elektromagnetiska vågor och radioutrustning med hjälp av egenskaperna hos de elektromagnetiska vågorna.

Gränsbevakningsväsendet har rätt att bedriva radioteknisk övervakning i närheten av riksgränsen, på havsområden, vid havskusten, i luftrummet, på gränsövergångsställen och i deras omedelbara närhet samt på områden som är i Gränsbevakningsväsendets besittning och i deras omedelbara närhet, för att skapa en lägesbild som behövs för gränskontroller, för upprätthållande av gränssäkerheten, för upprätthållande av gränsordningen eller för skydd av Gränsbevakningsväsendets verksamhet.

Gränsbevakningsväsendet har dessutom rätt att bedriva radioteknisk övervakning för att lokalisera en person som befinner sig i uppenbar nöd eller i omedelbar fara.

Chefen för gräns- och sjöavdelningen vid staben för Gränsbevakningsväsendet fattar beslut om radioteknisk övervakning. Beslutet ska vara skriftligt.

Det ges ingen separat information om radioteknisk övervakning.

29 b §

Behandling av information från elektronisk kommunikation vid radioteknisk övervakning

Gränsbevakningsväsendet har rätt att för utförande av radioteknisk övervakning behandla förmedlingsuppgifter om också annan radiokommunikation än sådan som är avsedd för allmän mottagning samt lokaliseringssuppgifter. Förmedlingsuppgifter om radiokommunikationen får behandlas endast i den utsträckning uppgifterna är nödvändiga för att den radiotekniska övervakningen ska kunna riktas eller för att övervakningsobjekt ska kunna åtskiljas eller avgränsas. Efter behandlingen ska förmedlingsuppgifterna utplånas eller ges en sådan form att de inte kan kopplas till en enskild fysisk person.

Genom radioteknisk övervakning får det inte inhämtas information om innehållet i andra radiomeddelanden än sådana som är avsedda för allmän mottagning.

29 c §

Behandling och utplåning av information från radioteknisk övervakning

På behandlingen av information från radioteknisk övervakning tillämpas lagen om behandling av personuppgifter vid Gränsbevakningsväsendet.

Riksdagens svar RSv 41/2024 rd

Om det framgår att radioteknisk övervakning har bedrivits mot något annat område än ett sådant som avses i 29 a § eller mot information som inte får användas för utförande av radioteknisk övervakning, ska upptagningarna och anteckningarna om den information som inhämtats utplånas utan dröjsmål.

29 d §

Utrustning för teknisk och radioteknisk övervakning

Gränsbevakningsväsendet får installera teknisk utrustning för teknisk övervakning och radioteknisk övervakning i gränzonen samt på gränsövergångsställen och i deras omedelbara närhet utan tillstånd av mark- eller vattenområdets ägare eller innehavare. På andra ställen får teknisk utrustning installeras tillfälligt för högst sex månader åt gången utan tillstånd av mark- eller vattenområdets ägare eller innehavare. För skada och olägenhet som orsakas av installationen av den tekniska utrustningen betalas ersättning enligt gängse pris till ägaren eller innehavaren av mark- eller vattenområden.

Transport- och kommunikationsverket ska kontrollera att det tekniska system som används vid radioteknisk övervakning inte på grund av sina egenskaper orsakar skadliga störningar i ett allmänt kommunikationsnäts anordningar eller tjänster.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter vid Gränsbevakningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om behandling av personuppgifter vid Gränsbevakningsväsendet (639/2019) 7 § 2 mom. 3 punkten och 40 § 2 mom. 3 punkten,
ändras det inledande stycket i 16 § 1 mom., 17 och 32 §, det inledande stycket i 33 § 1 mom., 35 § 1 och 2 mom., det inledande stycket i 36 § 1 mom. och det inledande stycket i 38 § 2 mom., av dem det inledande stycket i 36 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1246/2020, samt
fogas till lagen nya 15 a, 15 b, 47 a och 47 b § som följer:

15 a §

Behandling av personuppgifter för utförande av teknisk övervakning

Gränsbevakningsväsendet får behandla personuppgifter för utförande av sådan teknisk övervakning som avses i 29 § i gränsbevakningslagen.

Riksdagens svar RSv 41/2024 rd

15 b §

Behandling av personuppgifter och andra uppgifter för utförande av radioteknisk övervakning

Gränsbevakningsväsendet får behandla personuppgifter och andra uppgifter för utförande av radioteknisk övervakning under de förutsättningar som anges i 29 a—29 c § i gränsbevakningslagen.

16 §

Behandling av personuppgifter för andra ändamål än det ursprungliga

Om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag, får Gränsbevakningsväsendet behandla personuppgifter som avses i 7—11, 13—15 och 15 a § för andra ändamål än det ursprungliga för

17 §

Behandling av personuppgifter för andra ändamål än det ursprungliga vid tillståndsprövning

Om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag, får Gränsbevakningsväsendet behandla personuppgifter som avses i 7—9, 13—15 och 15 a § för andra ändamål än det ursprungliga för beslut eller utlåtanden som gäller beviljande eller giltighet av ett tillstånd, om tillståndet enligt gällande bestämmelser är beroende av sökandens eller tillståndshavarens tillförlitlighet, lämplighet eller någon annan liknande egenskap, och det för bedömningen av egenskapen krävs uppgifter om sökandens eller tillståndshavarens hälsotillstånd, bruk av berusningsmedel, brottslighet eller våldsamma uppträdande.

32 §

Utlämnande av personuppgifter till en annan behörig myndighet som avses i dataskyddslagen avseende brottmål

Gränsbevakningsväsendet får trots sekretessbestämmelserna genom en teknisk anslutning eller som en datamängd lämna ut sådana personuppgifter som avses i 7—15 och 15 a § till polisen, Tullen, Försvarmakten, åklagare, domstolar, Rättsregistercentralen, Brottspåföljdsmyndigheten och andra behöriga myndigheter enligt dataskyddslagen avseende brottmål för de uppgifter enligt 1 § i den lagen som myndigheten har enligt lag.

33 §

Övrigt utlämnande av personuppgifter till myndigheter

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag får Gränsbevakningsväsendet trots sekretessbestämmelserna genom en teknisk anslutning eller som en datamängd lämna ut i 7—15 och

Riksdagens svar RSv 41/2024 rd

15 a § avsedda personuppgifter för utförande av en uppgift som en myndighet har enligt lag, enligt följande:

35 §

Utlämnande av personuppgifter till brottsbekämpande myndigheter i Europeiska unionens medlemsstater och i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Gränsbevakningsväsendet får trots sekretessbestämmelserna lämna ut personuppgifter som avses i 7—15 och 15 a § till sådana behöriga myndigheter i andra medlemsstater i Europeiska unionen och i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som behandlar personuppgifterna för de ändamål som anges i artikel 1.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF, under samma förutsättningar som Gränsbevakningsväsendet självt får behandla personuppgifterna i fråga.

Gränsbevakningsväsendet får dessutom trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter som avses i 7—15 och 15 a § till Eurojust och sådana andra institutioner som inrättats med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och som har till uppgift att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller förebygga och utreda brott och sörja för att brott blir föremål för åtalsprövning, för utförande av dessa uppdrag.

36 §

Utlämnande av personuppgifter inom Europeiska unionens gränskontrollsamarbete

Gränsbevakningsväsendet får trots sekretessbestämmelserna lämna ut i 7—11, 15 och 15 a § avsedda personuppgifter till

38 §

Övrigt utlämnande av uppgifter till utlandet

Gränsbevakningsväsendet får trots sekretessbestämmelserna lämna ut i 7—11, 15 och 15 a § avsedda personuppgifter till

Riksdagens svar RSv 41/2024 rd

47 a §

Radering av uppgifter från teknisk övervakning

Upptagningar från sådan teknisk övervakning som avses i 29 § i gränsbevakningslagen ska raderas senast ett år från det att upptagningen uppkom, om det inte finns någon särskild orsak att fortsatt bevara dem med tanke på utredning eller övervakning eller av någon annan grundad anledning, eller för att trygga de rättigheter som den registrerade, någon annan part eller en person som hör till Gränsbevakningsväsendets personal har. Behovet av fortsatt bevarande av upptagningarna ska bedömas minst vart femte år.

47 b §

Radering av uppgifter från radioteknisk övervakning

Upptagningar från radioteknisk övervakning ska raderas senast ett år från det att upptagningen uppkom. Personuppgifter som behandlas för att den radiotekniska övervakningen ska kunna riktas eller för att övervakningsobjekt ska kunna åtskiljas och avgränsas ska raderas senast fem år efter det att uppgiften infördes i registret.

De uppgifter som avses i 1 mom. får dock fortfarande bevaras, om de behövs med tanke på utredning eller övervakning eller av någon annan grundad anledning, eller för att trygga de rättigheter som den registrerade, någon annan part eller en person som hör till Gränsbevakningsväsendets personal har. Behovet av fortsatt bevarande av personuppgifterna ska bedömas minst vart femte år.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 17 § i lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004) 17 § 1 mom., sådant det lyder i lag 955/2018, som följer:

Riksdagens svar RSV 41/2024 rd

17 §

Teknisk övervakning

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag har polisen, Gränsbevakningsväsendet och Tullen rätt att, efter att på förhand med ett lämpligt tecken ha meddelat detta, på platser till vilka allmänheten har tillträde inom området för en finsk hamn som avses i denna lag bedriva sådan teknisk övervakning som avses i 4 kap. 1 § 1 mom. i polislagen, 29 § i gränsbevakningslagen (578/2005) och 28 § i tullagen (304/2016) för genomförande av sjöfartsskyddet. Teknisk övervakning får dock inte bedrivas mot platser som omfattas av hemfriden, eller mot toaletter, omklädningsrum eller andra motsvarande platser, och inte heller mot personalutrymmen eller sådana arbetsrum som anvisats arbetstagarna för deras personliga bruk. Automatisk upptagning av ljud eller bild med hjälp av en teknisk anordning får göras om detta behövs i syfte att förhindra brott som avses i 34 a kap. i strafflagen eller i syfte att identifiera personer som är efterlysta för brott som avses i det kapitlet eller som på sannolika skäl misstänks för sådana brott. De myndigheter som nämns i detta moment får inom hamnskyddsområdet placera anordningar som används för den tekniska övervakningen, om inte detta medför oskälig olägenhet för hamninnehavaren.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 5.6.2024

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare